

30 år med DUN: Universitetspædagogikkens institutionalisering i Danmark, 1994-2024

Marie Larsen Ryberg¹, Københavns Universitet

Søren Smedegaard Bengtsen, Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), Aarhus Universitet

Per Fibæk Laursen, Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), Aarhus Universitet

Jakob Ravn, Copenhagen Business School

Thomas Harboe, Forsvarsakademiet

Lotte Rienecker, Selvstændig konsulent og lærebogsforfatter

Hanne Leth Andersen, Roskilde Universitet

Lars Ulriksen, Københavns Universitet

Abstract

Dansk Universitetspædagogisk Netværk (DUN) har siden sin etablering i 1994 været en væsentlig aktør i udviklingen af universitetsundervisningen i Danmark. Historien om dette netværks tilblivelse og opbygning igennem 30 år viser, hvordan universitetspædagogiske spørgsmål fik en stadigt mere central rolle på universiteterne. Men den viser også, hvordan idealet om at forbedre undervisningen og skabe pædagogisk kvalitet i uddannelserne er præget af en spænding mellem autonomi og politisk styring. Gennem oplæg af tidligere forpersoner i DUN giver denne artikel indblik i den gradvise institutionalisering af universitetspædagogikken i Danmark og viser, hvordan det universitetspædagogiske felt har udviklet sig som et modsvar til politiske interventioner omkring kvalitet. Samtidig viser den også, hvordan de idéer om kvalitet, man har søgt at kvalificere og delvist modvirke, har tegnet præmisserne for udviklingen af det universitetspædagogiske felt. Artiklen inviterer til en overvejelse om, hvilke værdier og alliancer der bør tegne det universitetspædagogiske felt fremover.

Indledning

Dansk Universitetspædagogisk Netværk (DUN) har siden sin etablering i 1994 samlet en lang række mennesker med interesse for at udvikle, forske i, praktisere og skabe bedre vilkår for undervisningen på Danmarks universiteter. I 2024 kunne DUN fejre sit 30-års jubilæum, og det blev markeret med et webinar den 4. marts 2025, hvor tidligere forpersoner holdt oplæg, og den nuværende forperson, Søren Bengtsen, var vært. Formålet med seminaret var at tegne et billede af DUN før, nu og fremadrettet, og på denne måde belyse og diskutere DUNs relevans og betydning i både et historisk og aktuelt perspektiv.

DUN har de seneste 30 år fungeret som et fælles nationalt forum, hvor de forskellige universiteters undervisere, pædagogiske udviklere, forskere og ledere har kunnet samles i neutralt regi. På denne måde tjener DUN som et vigtigt nationalt forankringspunkt for vidensdeling og erfaringsudveksling samt som katalysator for øget

¹ mlr@ind.ku.dk

universitetspædagogisk sammenhængskraft og samarbejde i Danmark.

Nærværende publikation bringer en redigeret udskrift af tidligere forpersoners jubilæumsoplæg i kronologisk rækkefølge. Gennem oplæggene får vi indblik i den gradvise proces, hvorigennem organisatoriske infrastrukturer etableres og udvikles i og omkring DUN igennem tre årtier i samspil med universiteterne og det skiftende universitetspolitiske landskab. Oplæggene giver syn for, hvordan universitetspædagogikken i Danmark gradvist er blevet professionaliseret og forankret institutionelt sideløbende med DUN, blandt andet gennem etableringen af pædagogiske centre på universiteterne og igennem DUNs udvikling af akademiske tidsskrifter og konferencer og opbygning af formelle netværk mellem undervisningsudviklere. Rækken af oplæg er dermed et vidnesbyrd om universitetspædagogikkens institutionalisering i Danmark og DUNs rolle i den. Men de giver også indblik i en grundspænding i det universitetspædagogiske felt, der handler om, hvordan idealet om at forbedre undervisningen og skabe pædagogisk kvalitet i uddannelserne udvikles i et vanskeligt samspil mellem autonomi og politisk styring.

Oplæggene viser, hvordan DUN blev oprettet og til stadighed udviklet som et modsvar til politiske interventioner omkring kvalitet. Gennem oplæggene ses DUNs transformation fra et løst sammenknyttet interessefællesskab omkring sikringen af universiteternes autonomi i udviklingen af universitetspædagogisk kvalitet til et mere formaliseret felt med strukturer og vidensformer. Samtidig viser de også, hvordan de idéer om kvalitet, der blev tegnet af politiske tiltag, og som feltet har søgt at kvalificere og delvist modvirke, igennem årene har skabt præmisserne for selvsamme udvikling og institutionalisering af det universitetspædagogiske felt. Vi får indblik i, hvordan internationale debatter om læringsmål og studentercenteret undervisning vandt indpas i en dansk kontekst, og hvordan definitionen af forskningsbaseret undervisning stod som afgørende for universiteternes organisering og undervisning. Men også i, hvordan idéen om, at universiteternes eget kvalitetsbegreb kunne bestå igennem en række reformer, der sigtede på studieintensitet og kvalitetsmåling, og hvor det universitetspædagogiske i stigende grad fik en rolle som et optimeringsredskab for universitetsledelserne.

Samlet set rejser disse oplæg spørgsmål ved, hvordan det universitetspædagogiske felt er lykkedes med at stille sig i den grundlæggende spænding mellem autonomi og politiske styringsambitioner omkring universitetsuddannelser og -undervisning. Artiklen inviterer til en overvejelse om, hvordan alliancer omkring udviklingen af god undervisning og gode universitetsuddannelser, på den ene side, er en præmis for udviklingen af feltet, men på den anden side også kan risikere at modvirke betingelserne for god undervisning, eksempelvis igennem et fokus på optimering i politiske reformer og private fondes indflydelse på universiteternes forskning og uddannelse. Artiklen stiller derved spørgsmål ved, hvilke værdier der bør tegne arbejdet omkring kvalitet og kvalitetsudvikling inden for universitetspædagogikken og den måde universitetet styres og udvikler sig på fremadrettet.

Panelet består af tidligere forpersoner Per Fibæk Laursen, professor emeritus ved DPU, Aarhus Universitet, Jakob Ravn, Director of Teaching and Learning ved CBS, Thomas Harboe, chefkonsulent ved Forsvarsakademiet, Lotte Rienecker, pædagogisk konsulent og lærebogsforfatter, Hanne Leth Andersen, professor og rektor ved Roskilde Universitet, samt Lars Ulriksen, professor ved Institut for Naturfagenes Didaktik, Københavns Universitet.

Per Fibæk Laursen, 1999-2001

Som professor på Danmarks Pædagogiske Universitet og tidligere forsker i pædagogik på Københavns Universitet har Per Fibæk Laursen fulgt med i og præget udviklingen af det universitetspædagogiske felt i en årrække. Han var med i DUN i de tidligste år og peger i sit oplæg på, at DUNs etablering handlede om at værne

om universiteternes autonomi i forhold til at udvikle undervisning og uddannelse i 1990'ernes politiske fokus på kvalitetsudvikling og evaluering.

Jeg vil starte, som du gjorde, Søren, med at sige tillykke til os alle, fordi jeg synes, at DUN faktisk har været en stor succes. Og det kan vi med rette være stolte af, alle os, der har en eller anden aktie i DUN. Det kan ganske vist være lidt svært at skelne mellem, hvad der specifikt skyldes DUN, og hvad der mere generelt skyldes universitetspædagogikken. Men det siger måske også noget om DUNs styrke, at den i høj grad er identisk med hele den universitetspædagogiske udvikling, der har været.

Jeg var for godt 30 år siden med til at starte DUN, men det var ikke mig, der var den egentlige initiativtager. Det var Arne Jakobsen fra DTU, som satte det hele i gang, og som også var formand de første, så vidt jeg husker, fem år. Og hans og initiativgruppens udgangspunkt var i meget høj grad et spørgsmål om universiteternes autonomi. På det tidspunkt var der en række centrale – altså centrale i betydning ministerielle politiske initiativer – i gang omkring universitetsundervisningen. Vi havde fået evalueringscentret i 1992, der senere blev til Danmarks Evalueringsinstitut, og forskningsministeriet i 1993, der i dag hedder Uddannelses- og Forskningsministeriet. Begge var udtryk for et stigende ønske fra centralt hold om at styre, regulere og udvikle universitetsundervisningen. Og vurderingen i initiativgruppen bag DUN var, at hvis ikke universiteterne kom op på mærkerne, kunne man risikere, at ministerielle politiske kræfter ville gøre noget lignende på det universitetspædagogiske område, altså at vi kunne få en instans lidt i stil med det, der nu er Danmarks Evalueringsinstitut, der skulle tage sig af universitetspædagogisk forskning og udvikling. Og der var det vores vurdering, at det gjorde vi bedre selv, at der var vigtige principielle grunde til at værne om universiteternes autonomi, selvstyre og evne til at udvikle sig selv på det område.

Det skal med som en vigtig del af konteksten, at der var en meget kraftig og langt hen ad vejen berettiget, vil jeg sige set i bakspejlet, kritik af universitetsundervisningen på det tidspunkt. Fra medierne, fra offentligheden, fra politikerne osv. Det handlede om sådan nogle gamle travere, der har været på dagsordenen i årtier: Studietiderne var alt for lange, på nogle uddannelser var de tocifrede. Gennemførelsesprocenten var på mange uddannelser lav, og der var store problemer med at komme i beskæftigelse på visse uddannelser. Det var ret forskelligt uddannelserne imellem. Det, jeg har nævnt her, var måske særligt problemer på mange humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser. En del af baggrunden for de problemer, tror jeg, var, at universitetslærerne traditionelt havde opfattet deres ansvar som meget snævert. Altså noget i stil med: "Vi underviser i det faglige indhold, sådan som vi synes, at det skal gøres, som det er fagligt rigtigt. Hvad de studerende vil med det, om de vil bruge det til noget, om de overhovedet kommer til det, og hvor lang tid de er om at studere, og hvad de gør den dag, de er færdige med deres uddannelse, det er op til dem selv, det er ikke vores ansvar." Det var den dominerende holdning til langt op i 1980'erne, 1990'erne, på mange steder på universiteterne.

Set i bakspejlet er det tydeligt, at det var en uholdbar opfattelse. Universiteterne var blevet så store, de studerende omfattede så stor del af en ungdomsårgang, at den klassiske holdning til universitetsundervisningen og universitetsuddannelserne var blevet, efter min mening, åbenlyst uholdbar. Man kan selvfølgelig sige, at det, DUN og universitetspædagogikken primært var fokuseret på, var generelt at hæve kvaliteten af universitetsundervisningen. Men måske var det vigtigste resultat, at der skete en markant udvidelse af opfattelsen af, hvad universiteter, universitetslærere og deres undervisning skulle påtage sig et medansvar for. At man havde medansvar for de centrale problemer – for studietiderne, at flertallet af de studerende blev færdige på normeret tid, at størsteparten gennemførte uddannelsen, og måske mest revolutionerende, at man også havde et medansvar for, at de kunne skaffe sig et job baseret på deres uddannelse bagefter – det har efter min vurdering været nærmest en revolution af opfattelsen af, hvad universitetsundervisningen gik ud på.

Jeg glemte at nævne i starten, at da DUN blev dannet der for godt 30 år siden, var det ikke fordi universitetspædagogik var nyt. Der havde været universitetspædagogiske kurser på Københavns Universitet allerede fra sidst i 1960'erne. Jeg tror, at det første universitetspædagogiske kursus blev afholdt i 1967 eller 1968. Så universitetspædagogikken som sådan var ikke nyt, men det var nyt, at den fik større omfang, større anerkendelse, at universitetspædagogiske kurser for adjunkter blev obligatorisk fra 1992. Og det sammen med DUNs oprettelse og det, at man så universitetspædagogisk virksomhed som et middel til at løse nogle generelle problemer i universitetsuddannelserne, det var det, der satte det hele i gang, altså satte DUN i gang.

Det vil jeg sige kort til sidst om fremtiden også. Jeg synes også, at det er den vigtigste opgave for fremtiden, for DUN og universitetspædagogikken at blive ved med at bevare universiteternes egen, i modsætning til diverse eksterne aktører, universiteternes egen evne og kraft til at fortsat at kunne videreudvikle og sikre kvaliteten af universitetsundervisningen, så den virker tidssvarende og legitim i de studerendes og omverdenens øjne. Så med det vil jeg ønske de bedste betingelser for DUN i de næste 30 år.

Per Fibæk Laursens oplæg giver indsigt i, hvordan det universitetspædagogiske felts institutionalisering fra 1990'erne sker gennem en politisk styringsambition, og dens modsvar – nemlig gennem en gruppe menneskers problematisering af, at udviklingen af undervisning og forståelse af kvalitet skulle defineres uden for universitetet. Dette peger på spørgsmål, der fortsat er væsentlige, omkring forholdet mellem autonomi og styring i offentlige universiteter, tegnet af nordeuropæiske idealer om fri forskning, forskningsbaseret undervisning og demokrati.

Jakob Ravn, 2001-2004

I starten af 00'erne kom spørgsmålet om universitetets autonomi og demokrati for alvor på prøve. Næste oplægsholder Jakob Ravn, nuværende Director of Teaching and Learning ved CBS, peger på, hvordan de idéer og teknikker, der prægede udviklingen af det universitetspædagogiske felt på dette tidspunkt, var baseret på arbejde med gennemgribende reformer i Storbritannien og Australien, der havde fokus på kvalitetsudvikling og effektivisering af undervisningen gennem målstyring. Ravn peger på, at man i disse år med den store universitetsreform i 2002 så universitetspædagogikken som et værn mod en form for frihedsberøvelse, den politiske styring af universiteterne og undervisningen indebar.

Jeg kom ind i DUNs bestyrelse ved generalforsamlingen i 2001 på et tidspunkt, hvor DUN stod på ryggen af bl.a. Arne og Per, men også stod ved en skillevej. Der var ikke nogen energi i organisationen, og der var på generalforsamlingen tale om at nedlægge DUN. På det tidspunkt var vi nogle stykker, der prøvede at se, om vi kunne løfte DUN. Vi arbejdede i de år på at få DUNs egen organisation til at virke, at få medlemslisterne opdateret, at få en hjemmeside og få vedtægterne til at være nogenlunde sammenhængende. Så da jeg kom ind i bestyrelsen, handlede det om at få et fundament etableret for organisationen DUN. Jeg tror, det skyldtes, at DUN op igennem 1990'erne var en græsrodsbevægelse, som havde behov for at blive en egentlig organisation. Det var vi heldigvis nogle, der var fælles om at prøve at etablere.

Som jeg husker det, var de universitetspædagogiske drøftelser i de år præget af spørgsmålet om den forskningsbaserede uddannelse. Universitetspædagogikken forsøgte at finde sig selv gennem refleksioner om, hvad den forskningsbaserede undervisning var: hvad er kendetegn og karakteristika, og hvad indebærer det at undervise på universiteterne? Som Per pointerede omkring universitetspædagogikken, var disse spørgsmål ikke nye, men de fyldte meget i diskussionerne i starten af 00'erne. En anden bevægelse, som karakteriserede de år, og i virkeligheden også i starten af 2010'erne, var idéen om Constructive Alignment. At John Biggs, senere Biggs & Tang havde udgivet Teaching for Quality Learning at University, stod centralt i den universitetspædagogiske

diskussion og på de fleste universiteters adjunktpædagogikum. Det, den byggede på, altså denne her øgede målstyring, som ikke kun gjorde sig gældende for universiteterne, men i det hele taget for uddannelsessystemet, var en bevægelse, der fyldte meget i nullerne. Og på universiteterne var det jo et opgør, for nogen i hvert fald, med en altoverskyggende indholdsstyring af undervisningen, og som Per pointerede, hvem der egentlig har retten til at indholdsdefinere universitetsundervisningen.

Et tredje tema, der var dominerende i de år, var teknologi, teknologiunderstøttet undervisning og -uddannelse, IT-baseret undervisning i forskellige former. Det var relativt nyt at kunne bruge mange former for IT-understøttelse, herunder at kunne begynde at eksperimentere med noget, der foregik online. Der var begyndt at være båndbredde til at lave noget undervisning, som var i en virtuel form, og det blev der eksperimenteret intensivt med. Der var på det tidspunkt ganske få egentlige universitetspædagogiske miljøer på universiteterne, men der var en del af de medarbejdere, der var ansat, som var ansat decideret med henblik på at arbejde med IT-understøttelse af undervisningen. Så en del af de medarbejdere, som deltog i DUNs aktiviteter, havde også et IT-fokus i deres jobbeskrivelse.

En betydningsfuld forsker på den tid var Paul Ramsden. Han havde skrevet bogen *Learning to Teach in Higher Education*, og i 1999 kom den første danske oversættelse, som hed *Strategier for Bedre Undervisning*. Idéen om at gå fra reproduktion af viden til konstruktion af viden var generelt set dominerende, og Paul Ramsden var en vigtig eksponent for en bevægelse mod spørgsmålet: "hvad er universitetsundervisningen, hvis vi skal til at arbejde med konstruktionen af viden som idé?" Det var tanken om, at det var de studerendes tilgang til undervisningen og undervisernes forståelse af undervisningen mere end deres værktøjskasse, der betød noget. Her skulle man, også på de universitetspædagogiske kurser, til at arbejde langt mere med, hvordan underviserne forstår undervisning og læring i højere grad end at lave værktøjsorienterede kurser, hvor de fik nogle redskaber til at gøre noget bedre.

Som både Biggs og Tang og Paul Ramsden var det, som jeg husker det, de britiske og australske universiteter og universitetssystemer, der primært gav inspiration til diskussionerne, også i Danmark. Og noget af det, som var fremherskende i de universitetssystemer i de år, var, at der var et større ydre pres på universitetssystemerne i forhold til at dokumentere kvaliteten af undervisningen, kvaliteten af, hvad det var for en form for uddannelse, der blev leveret. Det ydre pres var måske, som jeg oplevede det, lidt mindre i Danmark på det tidspunkt, men det var jo en bevægelse, der også var undervejs her, og som Per også var inde på det, var der et stigende fokus på, at universiteterne havde en samfundsmæssig betydning, som gjorde, at man også blev nødt til at styre dem mere, at kontrollere kvaliteten i stadig større grad og at kræve, at de gjorde tingene på en bestemt måde. Og der blev universitetspædagogikken i en eller anden udstrækning også et forsøg på at være et værn mod nogle af de bevægelser. Det var i hvert fald nogle af de diskussioner, der fyldte meget, hvordan universitetspædagogikken også kunne værne universiteterne mod den frihedsberøvelse, der var i gang.

Hvis jeg skal gå over til, hvad DUN vigtigste bidrag var, og i min optik stadig er, så er det at skabe mulighed for netværk og erfaringsudvikling. Det er en kerneopgave for DUN at bringe folk sammen på tværs. Selvom universitetspædagogikken fylder mere i dag, end den gjorde for 20 år siden, er der stadig ganske små miljøer rundt omkring, og det er stadig en spredt gruppe af mennesker. Selvom der nogle steder er større miljøer end andre, er der et stærkt behov for at dele erfaringer på tværs og skabe et fælles nationalt miljø. Og det nationale synes jeg også er vigtigt i forhold til DUNs kerneopgave: At give rum for, at der både er en forskning og en erfaringsudvikling og en dialog på dansk om universitetspædagogik. Det kan vi ikke forvente bliver varetaget af andre end et nationalt netværk som DUN. Og så tror jeg, at det gælder både dengang og i dag, at DUN spiller en vigtig rolle i at få professionaliseret og forskningsunderbygget universitetspædagogikken. I min optik er det en rolle DUN fortsat skal og bør spille. Det er vigtigt, at der er en stærk stemme og en stærk organisation, der

kan samle folk med en forskningsmæssig interesse og folk med en professionel interesse i universitetspædagogikken og universitetsundervisningen – en organisation, der kan være med til at formidle på tværs af miljøerne, både forsknings- og praksismæssigt.

Jakob Ravns oplæg peger på en balancegang i spørgsmålet om at skabe pædagogisk kvalitet i universitetsundervisning og -uddannelser. På den ene side fik universitetspædagogikken syn for studentercentreret undervisning med fokus på læringsmål frem for indholdsstyring. Samtidig sås universitetspædagogikken som et værn mod nogle af implikationerne af reformerne i den angelsaksiske universitetsverden, som denne viden udsprang af. Det er en væsentlig pointe, at betydningen af universitetspædagogiske kernebegreber som forskningsbaseret undervisning blev vigtige at indholdsdefinere, fordi det også fik indflydelse på større spørgsmål om, hvordan universitetet skal organiseres, og hvem der har retten til at indholdsdefinere universitetsundervisningen.

Thomas Harboe, 2004-2009

De politiske ambitioner om at styre universiteterne i disse år havde forskellige implikationer, eksempelvis i forhold til specialesumpen, som næste oplægsholder, Thomas Harboe, tidligere leder på Pædagogisk Center Samfundsvidenskab på KU, peger på nu er et historisk fænomen. Harboe beskriver desuden, hvordan det universitetspædagogiske felt tilføjes ressourcer i 00'erne, hvor universitetspædagogiske centre etableres og en række professorater konsoliderer dette som et vidensfelt.

Jeg kom ind i DUNs bestyrelse sammen med Jakob Ravn i 2001 i en periode, hvor DUN havde brug for at blive reorganiseret og revitaliseret. I starten var jeg kasserer, mens Jakob var forperson, men i 2004 overtog jeg forpersonskabet og fortsatte med dette frem til 2009.

2000'erne var i høj grad styret af, at omverden, samfundet, begyndte at interessere sig for universiteterne, og i de år var det som om universiteterne var svaret på alt. Det førte en del penge med sig, men også politisk opmærksomhed. Det var, som om det hele kulminerede med Helge Sander og den borgerlige regering fra 2002 blandt andet med en ny universitetslov (2002) og globaliseringsstrategien (2007), hvor man bl.a. satte deadline på speciale og etablerede akkrediteringsinstitutionen. Det prægede selvfølgelig det universitetspædagogiske arbejde.

I det center på KU, jeg var leder af, var en stor del af vores arbejde i den periode præget af den såkaldte specialesump. Når man taler med unge mennesker i dag, kender de ikke til det begreb, men så kan man fortælle om, at man dengang kunne vejlede studerende, der havde skrevet på deres speciale i op mod 10-15 år. Det var et lidt trist kapitel i universiteternes historie, hvor der var mange studerende, der blev fastholdt i studievilkår, der var helt horrible.

I 00'erne var adjunktpædagogikum også et stort tema. Allerede i 1992 blev adjunktpædagogikum indført som et obligatorisk lovkrav, men det var nok først i 00'erne, at der for alvor var en faglighed og organisering, der gjorde, at det blev taget alvorligt. Det var måske især i kølvandet på globaliseringsstrategien, hvor adjunktpædagogikum for alvor kom på programmet. Men det var også forbundet med dannelsen af de universitetspædagogiske centre, der for alvor blev udbredt og veletablerede i de år. Dengang var det DTU Learning Lab og CBS Learning Lab, som var de to store flagskibe. Siden kom Naturfagenes Didaktik på KU, der startede som et center (2003), men senere blev et institut (2007). Den robusthed, der opstod omkring universitetspædagogikken gennem disse centerdannelser, havde en større betydning, end vi måske er bevidste om i dag.

I anden halvdel af 00'erne kom også de første universitetspædagogiske professorater; Hanne Leth Andersen og Berit Eika på AU; Mads Hermannsen på CBS, og senere Karen Borgnakke på KU. Det var i mine øjne også et løft for området, og jeg ser med glæde, hvordan både Hanne og Berit sidenhen er blevet en del af topledelserne.

Da jeg kom ind i DUNs bestyrelse i 2001, kom jeg ind i et netværk, hvor vi stod på skuldrene af giganter, der havde haft en stor vision og havde skabt det her fantastiske DUN. Jeg havde allerede deltaget i et par DUN-arrangementer, fx ét nær Køge, hvor engelske professor Graham Gibbs kom og talte, vistnok i 1998. Her skylder jeg især en personlig tak til Per Fibæk Laursen for at på denne måde at introducere mig til universitetspædagogikken.

Samtidigt var det som om luften var gået ud af ballonen i 2001, og der var derfor behov for at reorganisere DUN med nye vedtægter, forretningsorden, hjemmeside, økonomi, medlemslister, nyhedsmail osv. Det var også i min tid som forperson, at DUN tog de første små spadestik i retning af et sekretariat i samarbejde med Jakob Ejersbo på SDU.

På det faglige område havde DUN årlige konferencer (DUNK) med omkring 120 deltagere, som jeg husker det. Vi fik også taget initiativer til et internationalt udsyn, blandt andet ved at invitere udenlandske keynote til DUNK. Toppen af kransekagen var i mine øjne, at vi fik etableret et tidsskrift, der udkom med det første nummer i 2006. Det var Lotte Rienecker, der var primus motor på tidsskriftet (DUT), men naturligvis også resten af bestyrelsen. Ligesom med centrene skabte både DUNK og DUT en robusthed omkring den universitetspædagogiske faglighed. Det er jeg glad for og stolt over, at vi gjorde. Det er med til at etablere en profession – i hvert fald en faglighed.

Hvad så med fremtiden? Rent fagligt kan jeg godt have et ønske om, at universitetspædagoger generelt bliver mere bevidste om den organisation, de bevæger sig rundt i. Ledelse og strategi er en blind vinkel for langt de fleste universitetspædagoger, og det er synd, fordi løsningen for meget af det kvalitetsarbejde, vi til dagligt udfører, findes i krydsfeltet mellem pædagogik, ledelse og organisation. Jeg opfordrer derfor DUN til at styrke koblingen mellem universitetspædagogik og organisationsforståelse, fx ved at invitere erfarne uddannelsesledere og kvalitetsmedarbejdere til særlige DUN-aktiviteter.

Samtidig mener jeg, at det er vigtigt, at DUN bevarer en apolitisk profil. Det er et fagligt fællesskab, der godt kan adressere universitetspædagogiske reformer, men DUN skal ikke interessere sig for, hvad der foregår af forskellige ting ude i verden i disse ellers urolige tider.

Og så den sidste ting: DUN har altid været kendetegnet af en balance mellem konsulenter og forskere. Jeg synes denne balance er god og vigtig. Samtidig skal der også være plads til alle de såkaldte almindelige undervisere og lederne. DUN skal i det hele taget kunne tiltrække mange forskellige faglige grupper, også folk fra professionsuddannelserne og fra udlandet. Det er i denne henseende vigtigt, at DUN ikke bliver en fætterkusine-fest med lukkede klikker og fastlåste fortællinger om onkler og tanter. Centrene og forskningsmiljøer konkurrerer naturligvis indbyrdes, og det er i en vis udstrækning ok, men DUN bør aktivt arbejde for at opbløde uproduktive opdelinger mellem unge/erfarne, forskere/konsulenter, større centre/mindre centre, danskere/udlændinge og universitetsansatte/andre. DUN har her en vigtig opgave med at pumpe anerkendelse, arbejdsglæde, fællesskab og gensidigt tillid ud i de faglige miljøer på tværs af struktur og faglighed. Det vil også være min opfordring til DUN.

Thomas Harboes oplæg peger på den stadigt større institutionelle forankring af det universitetspædagogiske felt i denne årrække, og beskriver de forbindelser, der er mellem udviklingen af et vidensfelt og senere universitetsledelser. Balancegangen mellem autonomi og politisk styring får dermed også en større kompleksitet, og interessen i at udvikle pædagogisk kvalitet i universitetsundervisning og -uddannelser kan

tegne sig fra flere niveauer.

Lotte Rienecker, 2009-2012

Næste oplægsholder, Lotte Rienecker, har ikke alene været primus motor i etableringen af DUNs tidsskrift, DUT, men også lærebogsforfatter til en lang række bøger til både studerende og undervisere. I sit oplæg peger Lotte Rienecker på, hvordan viden omkring læringsmål og studentercentreret undervisning blev udbredt og betoner betydningen af den fælles samtale og fælles sprog om universitetspædagogik inden for feltet.

Jeg siger også tak for invitationen og det gode initiativ her. Jeg har jo også, ligesom Thomas, været i DUN, ikke bare som forperson, men også menigt medlem. Forperson mener jeg, jeg var i 2009-12. Og jeg var en overgangsforperson, som i virkeligheden bare skulle prøve at få Hanne Leth Andersen til at gå ind i det og blive forperson, og det blev hun så også. Så jeg holdt stolen varm, indtil Hanne kom.

Det vigtige dengang, som jeg husker det, var bogen, som også Jakob Ravn talte om: *Teaching for Quality Learning at University*. Den blev i 2009-2011 udrullet på en måde, man næsten ikke kan forestille sig i dag. Der var folk, der rejste rundt i hele landet og holdt oplæg om læringsmål, learning outcomes, viden, færdigheder og kompetencer. En stor pointe i denne indsats var, at færdigheder og kompetencer var det væsentlige fokus, og det var ikke så meget viden mere. Nu skulle vi til at arbejde mere færdighedsorienteret, og det var aktiviteter i fagene, og aktiviteter mellem undervisningsgangene, der var interessant. Andre temaer på agendaen var, hvorvidt man skulle inddrage professionshøjskolerne i DUN som organisation. Det blev dengang afvist af bestyrelsesmedlemmer – og kom ikke ud til medlemmerne. Og så var DUN optaget af, hvad organisationens aktiviteter og tilbud skulle være: Aktiviteter for universitetspædagogerne eller aktiviteter for alle medlemmer.

Hvad er så det vigtigste på den lange bane? Her synes jeg, at det er *Dansk Universitetspædagogisk Tidsskrift* (DUT), der har den mest blivende værdi som en publikationsmulighed om dansk pædagogik, med en stadig udvikling af et fælles sprog på dansk og engelsk om universitetspædagogik, og en udveksling af erfaringer, begreber, refleksioner, rationaler, eksperimenter, handlemuligheder – i deres danske, organisatoriske rammer. Og det synes jeg er et meget vigtigt bidrag, som åbner muligheder.

Og hvad er så fremtiden? Hvad kunne der være af fremtidsvisioner for DUN? En af de ting, vi diskuterede tilbage i 2009-2010, og igen i 2016, var, om vi skulle invitere professionshøjskolerne og andre videregående uddannelser ind og være en del af DUN. Dengang blev det affejt meget hurtigt af forskerne i bestyrelsen, som sagde nej, det skal vi i hvert fald ikke gøre, "fordi de er så mange, vi er så få." I en SWOT-analyse blev professionshøjskolerne nævnt som den største fare for DUN, fordi de ville udvande det universitetspædagogiske og det med den forskningsbaserede uddannelse, hvis vi inviterede dem ind. Jeg mener stadig, og med fornyet styrke, at DUN kan brede ud til et netværk om "dansk pædagogik på de videregående uddannelser", ikke blot universitetspædagogik. Der ligger muligheder i at inddrage professionshøjskoler m.fl., som medlemsinstitutioner, i bestyrelsen, i SIG'er, på DUN-konferencen, redaktionen af DUT, som peerreviewere. En del undervisere fra andre videregående uddannelsesinstitutioner deltager allerede. Vi ser flere artikler fra andre uddannelser i DUT. Der er utallige fælles temaer, som vi alle kan have stor gavn af at udveksle. Vi mangler at institutionalisere en bredere deltagelse.

Til sidst vil jeg gerne sige noget om, hvem jeg ser som de vigtige aktører. Det er selvfølgelig bestyrelsen, det er alle medlemmerne, alle dem, der deltager i konferencerne osv., alle, der ytrer sig på nogen som helst måde, men blandt de allervigtigste aktører vil jeg faktisk godt nævne centerlederne, for det at være centerleder i de pædagogiske centre, er jo så langt meget mere end en administrativ position. Det er dem, der skal lave forbindelsen mellem, hvad underviserne ytrer ønske om, beder om og efterspørger, har lyst til at reflektere med

hinanden og erfaringsudveksle om mm. Og centerlederne har en fuldstændig central funktion i, hvordan de opfanger og koordinerer mellem, hvad undervisere ønsker, og hvad der kan tilbydes. En funktion, som jeg håber, de vil blive ved med at udvikle og styrke sammen.

Og så vil jeg til sidst slå et slag for *The Scholarship of Teaching and Learning* (SOTL). Det betyder: At undersøge og informere om undervisning og læring. Det er en af DUNs absolutte kerneopgaver, som jeg håber, at DUN vil have mulighed for at udbygge i de kommende år.

Lotte Rieneckers betoning af den fælles samtale om undervisning og læring gennem DUT og idéen om SOTL beskriver et særkende ved det universitetspædagogiske felt, nemlig idéen om, at viden ikke kun produceres af forskere og eksperter, men at praktiserende underviseres erfaringer også er gyldig viden, der er væsentlig at dele for at udvikle feltet og højne kvaliteten.

Hanne Leth Andersen, 2012-2015

Næste oplægsholder, nuværende rektor på RUC, og formand for Danske Universiteters uddannelsespolitiske udvalg, har som professor og leder af Learning Lab på CBS været betydningsfuld i bindeledet mellem det pædagogiske og styringsmæssige. Hanne Leth Andersen beskriver i sit oplæg, hvordan politiske reformambitioner i hendes periode som forperson knyttede spørgsmål om kvalitet til idéer om relevans, fleksibilitet og intensitet, og betoner vigtigheden af at universiteterne selv udvikler et begreb om kvalitet.

Det er utrolig spændende at høre de temaer, som kendetegner DUNs historie og at komme tilbage i historien og reflektere over, hvad vi var optaget af. Der er alligevel sket temmelig meget. Det vigtigste, der tegnede sig i mine år, handlede om DUNs strategiske og organisatoriske rolle. En af grundene til, at Lotte gerne ville have, at jeg tog formandskabet, var, at vi gerne ville have en bedre dialog med Danske Universiteter, og ikke mindst med Rektorkollegiets uddannelsespolitiske udvalg (RUP), som jeg var og stadigvæk er formand for (RUP-næstformand fra 2014, formand fra 2019). Medlemmerne her er de overordnede ansvarlige for ledelsen af universiteternes uddannelser, og det handler om, hvordan man tænker uddannelsespolitik på tværs. Så spørgsmålet var, hvordan den viden, der er om universitetspædagogik, undervisning og uddannelse på universiteterne, i fagmiljøerne og i universitetspædagogiske miljøer, kan spille sammen med ledelserne. Det ser jeg stadigvæk som en stor og vigtig udfordring.

I min periode fandt vi ud af, at vi ikke kunne blive rigtig stærke, hvis ikke vi fik et højere kontingent fra universiteterne. Det var også noget, jeg kunne arbejde for i Danske Universiteter. Uden et højere kontingent kunne vi ikke opbygge et sekretariat – hjemmesiden var etableret, men den var ikke optimal. Samtidig bar bestyrelsen alle aktiviteter, så vores ambition var at lave en mere robust organisation. Vi fik forhøjet kontingentet, vi fik et sekretariat, og vi startede på SIG'erne. Vores ambition var at flytte aktiviteterne til selve universitetssamarbejdet og starte nogle SIG'er, der så skulle opbygge viden på tværs af universiteterne, ude i organisationerne. Og jeg vil gerne fremhæve SIG'erne som en af de vigtige dele af DUN: At der er nogle tværinstitutionelle grupper, man kan melde sig ind i, når man interesserer sig for en bestemt del af det universitetspædagogiske felt i Danmark, at man kan være med til at udvikle vidensfeltet, og at der er arrangementer i SIG'erne.

I min periode ville vi også gerne opbygge kontakten med forskellige grupper med ansvar for uddannelser og for det universitetspædagogiske arbejde, og jeg husker, at vi havde fokus på centerlederne og sendte studieledere og centerledere specielle nyhedsbreve. Målrettet kommunikation er krævende, men det er jo den måde, man får en god kontakt og får organisationen til at virke – eller netværket til at virke. Det er et stort spørgsmål, om DUN er et netværk, en organisation, eller hvad det er for en størrelse. Det er nok lidt af hvert, men vi prøvede at opbygge det organisatoriske i den periode.

Så talte vi også om professionshøjskolerne og andre organisationer, der interesserede sig for os. Og i den forbindelse etablerede vi muligheden for at være associeret medlem. Det var en diplomatisk løsning, at professionshøjskolerne kunne være med på den måde. Og så gik vi jo ligesom alle andre også op i, hvordan vi samarbejdede med de universitetspædagogiske centre, de nordiske netværk, ICED osv.

I den tid snakkede man fra politisk hold om kvalitet, relevans, fleksibilitet og intensitet. Politikerne begyndte faktisk allerede i 2013 at tale om studieintensitet. Det er de ord, der blev brugt på uddannelsesmødet i juni 2013, hvor forsknings- og uddannelsesministeren møder sektoren – altså de videregående uddannelser. Akkrediteringsinstitutionen og Damvad udgav i 2014 *Pædagogisk opkvalificering af undervisere - en opsamlende analyse*. Og vi fik Udvalg for Kvalitet og Relevans i de Videregående Uddannelser, også kaldet Kvalitetsudvalget, hvor rektorerne sad sammen med repræsentanter for finansministeriet – og udgav en række rapporter. Og i 2015 kom også *Ny Veje og Høje Mål* om en række kvalitetstiltag i uddannelserne. Der foregik rigtig meget på det universitetspolitiske område i den periode.

Så imens vi prøvede at følge op på den ambition, som Per Fibæk introducerede, og som I andre har foldet ud, om, at vi fra universiteterne selv ville bære noget af det – så blev det også båret politisk gennem fokus på relevans, intensitet, økonomi og dimensionering. Det startede med, at Morten Østergaard i 2013 meldte ud, at vi var ved at få alt for mange akademikere, og så var det Sofie Carsten Nielsen, der gennemførte den ledighedsbaserede dimensionering.

På den lange bane ser jeg, som jer, DUNs vigtigste bidrag at være det tværgående samarbejde mellem universiteterne. Det ser jeg som absolut nødvendigt og væsentligt. Og det er svært, fordi universiteter ad forskellige veje bliver bragt til at konkurrere. På et tidspunkt var det gennem forskningsmidler, og det er det for så vidt stadigvæk, men i denne tid er det nu også et spørgsmål om at få uddannelsespladser, for med den nye kandidatreform bliver vi alle sammen begrænset på, hvor mange pladser, der må være på hver uddannelse – og det er en procentdel, der er udregnet på baggrund af ungdomsårgangenes størrelse, så konkurrencen er uomtvistelig. Det må være et fokus blandt medarbejdere, og i DUN, at det er muligt at lave et tværgående samarbejde, og vi må prøve at understøtte det, så meget vi overhovedet kan som ledelser.

Det andet, jeg vil fremhæve, er videndeling på tværs af de universitetspædagogiske enheder, altså centrene, som I andre også har peget på. Jeg synes, det er meget vigtigt, at de ikke bliver øer, men kan arbejde sammen. Og det er centralt, at der foregår udvikling af specialiseret viden og vidensformidling gennem kurser, DUN-konferencen, SIG'erne og DUT.

Og så synes jeg, det er væsentligt at spørge, hvilken betydning DUN har for ledelserne. Hvordan gør man sig spilbar og vigtig, både hjemme, men ikke mindst som et landsdækkende samarbejde med og uden professionshøjskoler? Endelig vil jeg gerne fremhæve DUT som vigtigt gennem sit fokus på praksis, med og uden peerreview. Det er vigtigt at have fokus på, hvordan DUT udvikler sig kraftfuldt med sigte på at udveksle viden om praksis og forskningsbaseret viden og have en udtalt politik omkring det.

Fremadrettet ser jeg mulighederne og perspektiverne for DUN handle om at skabe netværk, inspiration og feedback – det har betydning, at man som underviser eller universitetspædagogisk enhed kan hente feedback hos andre og dele viden med dem. Og nu hvor kompetenceudvikling er et politisk krav, som alle skal leve op til, ligger der en stor opgave i at gøre det godt, og det mener jeg, at man næsten kun kan gøre, hvis man arbejder sammen på landsplan.

Det er for mig at se væsentligt, at vi indefra på universiteterne er i stand til at opstille et kvalitetsbegreb for forskningsbaseret uddannelse eller for videregående uddannelse. Det rejser naturligvis spørgsmålet om, hvor

stor forskel, der skal være på professionsuddannelser og forskningsbaserede faguddannelser eller universitetsuddannelser. Men det er afgørende, at vi er i stand til at formulere et kvalitetsbegreb, som ikke er et af dem, vi får fra uddannelseszoom eller nogle af de andre ministerielle måletilgange eller akkrediteringsenheder. Hvordan får vi virkelig greb om det, så vi kan arbejde med det og tydeliggøre det? Og så kunne jeg godt tænke mig en tydeligere international reference, apropos spørgsmålet om styrken og legitimiteten og etos. Det er vigtigt, vi arbejder med, at der er et internationalt niveau i den forskning, der ligger bag de indsatser og den vidensudvikling, der foregår. Det skaber både legitimitet og udvikling.

Hanne Leth Andersens oplæg peger på behovet for, at universiteterne udvikler egne begreber om kvalitet, bl.a. med afsæt i international forskning. Men Andersen tegner også et billede af, at dette sker i en sammenhæng, hvor universiteter må konkurrere om ressourcer. Oplægget peger på, at ambitionen om at udvikle god undervisning ikke kun involverer en spænding mellem universiteternes autonomi og politisk styring, men også problematikker omkring universiteternes interne konkurrence og forskellige ressourcer.

Lars Ulriksen, 2015-2024

Lars Ulriksen, professor på Institut for Naturfagernes Didaktik og den længstsiddende forperson i DUN til dato, optegner også det politiske fokus på reformer som afgørende i hans periode. Ulriksen peger på, hvordan ønsket om optimering har kunnet bruges som afsæt til at diskutere universitetspædagogik, men samtidig kalder på en opmærksomhed på de problemer, der kan følge med i dette fokus.

Tak for invitationen. Jeg har siddet som forperson i perioden 2015-2024, og jeg kom ind i en velsmurt, veldrevet, velfungerende organisation med gode rammer i form af den aftale om kontingent, som var blevet gennemført i Hannes periode, og ikke mindst et sekretariat, som virkelig har været ryggraden i arbejdet for en stor del af det, jeg har lavet i DUN.

Når jeg tænker tilbage på de vigtigste temaer i perioden, så har jeg kigget ud i verden frem for ind i DUN selv, og det tror jeg afspejler, hvor velfungerende DUN var, da jeg blev forperson. Det, jeg synes, var kendetegnende for perioden var egentlig en fortsættelse af noget af det, Hanne nævnte. Jeg havde først skrevet "fremdriftsreformen", men den er faktisk vedtaget i Hannes periode, men i den nærliggende periode kommer der en række reformer, udvalg og rapporter, som alle sammen har fokus på tempo, intensitet og måling. Studieintensitet – at regulere de studerendes måder at studere på, deres adfærd. Og måling – ikke kun i form af, hvordan universiteterne producerer, men også denne her kvalitetstænkning, som Hanne også var inde på. Det er alt sammen noget, der rammer ind, og universitetspædagogikken begyndte at få en anden rolle, nemlig som et optimeringsredskab for universitetsledelserne.

Når universiteterne forsøgte at imødekomme og nogle gange foregribe det, de forventede, de ville blive bedt om af det politiske niveau, så vendte de sig mod pædagogikken, undervisningen, endnu mere effektive arbejdsformer, målformuleringer osv. Der kommer universitetspædagogikken pludselig til at stå i en dobbeltrolle mellem på den ene side at støtte og hjælpe de studerende igennem, og samtidig stoppe op og sige: "Hvad er det egentlig, vi skal gøre her?"

Samtidig kommer der et nyt cirkulære om stillingsstruktur i 2019, hvor det universitetspædagogiske bliver massivt styrket. Frederik Voetmann Christiansen har lavet en interessant analyse af cirkulærene for stillingsstrukturen fra 1992 og frem til 2015, hvor man kan se, at betoningen af undervisningen i universitetsarbejdet er svinget igennem perioden (Christiansen, 2016). I den stillingsstruktur, vi har nu, bliver det universitetspædagogiske knæsat som en central del af universitetet og universitetsansattes opgaver – ikke kun for de nye adjunkter, men også lektorer og professorer. Det giver en platform for det universitetspædagogiske arbejde og dermed også for det, vi befatter os med i DUN.

På nogle punkter, tror jeg, vi befinder os et sted, hvor vi skal håndtere nogle uhellige alliancer, ligesom den kritiske studenterbevægelse i 1960'erne allierede sig med erhvervslivet om at bryde professorvældet og indføre nogle nye arbejdsformer. På samme måde har vi i dag kunnet bruge nogle af de interesser, der har ligget i ønsket om optimering, til at få en plads og en platform for at diskutere betydningen af at tænke undervisningen og de studerende med. Men vi har samtidig hele tiden skullet være opmærksomme på, hvad det var for nisser, der flyttede med. Det, synes jeg, har været gennemgående i den periode og noget, vi stadig har at gøre med.

DUNs bidrag i den sammenhæng, mener jeg, som flere af jer, er at være en ramme om et fællesskab af udviklere, forskere og praktikere. Ved at være en ramme har det også været et sted, hvor udviklere, forskere og praktikere har kunnet diskutere og reflektere sammen om: Hvad har vi gang i her? Hvad kan vi gøre? Hvordan kan vi udvikle det?

For mig at se udgør tre ting kernen i DUNs virke. Det er SIG'erne, hvor en bred gruppe af universitetspædagogisk interesserede mødes og diskuterer områder med særlig interesse, og så ikke mindst DUT og DUN-konferencen. Noget af det vigtige ved konferencen er, at den en gang om året minder os om, at vi er et fællesskab, at vi er et fælles miljø, som har nogle fælles referencer, nogle fælles interesser, nogle fælles perspektiver på et fælles vidensgrundlag, som vi kan arbejde videre med. Det er et vidensgrundlag, som løbende bliver artikulert i DUT, men hvor vi på konferencen får syn for sagn – for at det her er faktisk en ramme.

I den periode, hvor jeg var forperson, forsøgte vi bl.a. at have kontakt til politikere, til embedsmænd i Uddannelses- og Forskningsministeriet og til nogle af de udvalg, som sad undervejs, bl.a. et af kvalitetsudvalgene. Det døde lidt mod slutningen af min periode, ligesom det gjorde at have fælles møder med det uddannelsespolitiske udvalg i Danske Universiteter. Jeg oplevede, at det var vanskeligere at få kontakt med det politiske og det administrative niveau, men det var et sted, hvor vi forsøgte at få adgang til at sige noget.

Jeg vil også nævne det bidrag, at DUN organiserede ICED-konferencen i 2022. Det var jeg kun perifært med til – det var andre, der trak det tunge læs. Men det viste, at DUN har en kapacitet til at løfte sådan en opgave og række bredere ud.

Sidst vil jeg sige lidt om, hvordan jeg ser den opgave, der er for DUN videre frem. Langt hen ad vejen mener jeg, vi skal fortsætte med det, vi har gjort, altså at være et bindeled mellem forskning, udvikling og praksis. Vi må meget gerne række bredere ud, så vi får kontakt til flere undervisere. Der er også et arbejde med at integrere noget af den universitetspædagogiske forskning, som ikke lige nu identificerer sig med universitetspædagogikken, men som stadigvæk kan være relevant.

Og så mener jeg, at en helt central opgave er at understøtte en kritisk diskussion af optimeringen. For at gribe tilbage til Pers indledende pointe om, at DUN blev skabt for at forsvare universitetets autonomi, så mener jeg, at DUN lige nu har en opgave med at forsvare universiteterne mod sig selv og sørge for, at nogle af de her grundlæggende værdier overlever i ønsket om at imødekomme politiske krav.

Endelig vil jeg pege på kompetenceudvikling af udviklere. Det var noget vi af og til diskuterede i bestyrelsen i den periode, jeg sad der, og jeg ved, at der er et samarbejde på nordisk plan, hvor man overvejer nogle af disse ting. Vi holdt os lidt tilbage for ikke at gå centrene i bedene, men der hvor DUN måske virkelig kunne løfte, var ved at fungere som en ramme omkring en fælles kompetenceudvikling for de af os, som arbejder med pædagogisk udvikling og kompetenceudvikling af undervisere – og på den måde styrke det vidensgrundlag vi står på. Det var ordene. Tak for invitationen og tillykke til DUN.

Lars Ulriksens oplæg beskriver, hvordan alliancerne omkring udviklingen af kvalitet har tjent som en løftestang

for det universitetspædagogiske felt, men opfordrer også til en kritisk diskussion af de værdier, der følger med, når man eksempelvis hjælper de studerende med at komme hurtigt igennem. Ulriksens oplæg rejser også spørgsmål ved universitetspædagogikkens rolle i relation universitetsledelsernes ambitioner og lægger op til en kontinuerlig refleksion over, hvilke interesser universitetspædagogikken skal tjene.

Konkluderende bemærkninger ved nuværende forperson i DUN, Søren Smedegaard Bengtsen

Et jubilæum giver anledning til at vende blikket tilbage i tiden og se sammenhænge, men også til at reflektere over fremtiden. Serien af oplæg til DUNs 30-års jubilæum kaster lys på den interesse for universitetsuddannelse, som har båret DUN, og som har omfattet både undervisere udviklere og forskere i årene, hvor det universitetspædagogiske felt er blevet stadigt mere institutionaliseret og professionaliseret. Fra sin etablering har DUN afspejlet et forsøg på at skabe et viden- og forskningsbaseret fællesskab og ejerskab til undervisning og uddannelse, med en kontinuerlig bestræbelse på at udvikle universiteternes, undervisernes og de studerendes eget kvalitetsbegreb. Det er en vigtig arv at holde fast i, især i en tid, hvor forskningen og undervisningen på landets universiteter udfordres af 'impact'-målinger og gradvis afhængighedsgørelse af eksterne midler fra virksomheder, statslige fonde, og professionelle organisationer. Det er vigtigt for universiteterne, især i fremtiden, at kunne samarbejde både på tværs af fag, vidensbegreber og metoder, formålsforståelser, og institutionelle grænser. Dette kommer for universiteterne i øget grad til at inkludere et samarbejde med politiske, professionelle, og industrielle aktører i forhold til en (re)vurdering af universiteternes videns-, metode- og formålsforståelser. DUNs jubilæum understreger dog en opfattelse af, at stærke interne og eksterne samarbejder bedst består i en anerkendelse af de involverede parter særegenhed og forskelligheder og ikke i en udviskning af sådanne eller en assimilering ind i én samlet homogen forståelse af videregående uddannelsers formål, indhold, og udtryk. Universitetspædagogikken står stærkere nu end for 30 år siden og må fortsat fastholde et kritisk blik. DUN står stærkt, netop fordi dets medlemmer fortsat gør DUN til et levende, inkluderende mødested på tværs af faglige skel og institutionelle grænser. DUN repræsenterer den samlede og komplementære universitetspædagogiske indsats i Danmark.

Referencer

Christiansen, F. V. (2016). Stillingsstrukturens betydning for samspillet mellem forskning og undervisning. *Dansk Universitetspædagogisk Tidsskrift*, 11(21), 31-43. <https://doi.org/10.7146/dut.v11i21.23910>

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den.

Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives ift. ovenstående bibliografiske oplysninger

© Copyright

DUT og artiklens forfatter

Udgivet af

Dansk Universitetspædagogisk Netværk